

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας
Ο Πρόεδρος

15.9.2023

Κύριο Johan Van Overtveldt
Πρόεδρο
Επιτροπή Προϋπολογισμών
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024 – όλα τα τμήματα (2023/0264(BUD))

Αξιότιμε κύριε πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της διεξαγόμενης διαδικασίας, η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας. Κατά τη συνεδρίασή της στις 27 Οκτωβρίου 2022, η επιτροπή αποφάσισε να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής. Εξέτασε το ζήτημα κατά τη συνεδρίασή της στις 23 Μαΐου 2023 και ενέκρινε τη γνώμη της κατά τη συνεδρίαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2023.

Η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας καλεί την Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. Υπενθυμίζει ότι ο προϋπολογισμός της Ένωσης για το 2024 θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας, των στόχων της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα και της συμφωνίας του Παρισιού· πιστεύει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα πρέπει να παρέχει επαρκή χρηματοδότηση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και να συμβάλλει στην επαρκή στήριξη των πολιτών και των επιχειρήσεων που έχουν πληγεί περισσότερο από τις πολλαπλές κρίσεις και τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις τους· θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις συνέπειες του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, με την παροχή άμεσης στήριξης στην Ουκρανία και με την ενίσχυση της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας, της ενεργειακής ανεξαρτησίας, της ψηφιακής μετάβασης, της κυβερνοασφάλειας και των αμυντικών ικανοτήτων της Ένωσης.

2. Επιμένει στην ανάγκη αύξησης των επενδύσεων για τη βιομηχανία της ΕΕ. Τονίζει ότι το 2024 πρέπει να είναι το έτος κατά το οποίο η Ευρώπη θα αρχίσει να επενδύει στη βιομηχανική της ανταγωνιστικότητα, αναγνωρίζοντας τη σημασία των επενδύσεων στις επιχειρήσεις ούτως ώστε να προωθηθούν η βιώσιμη ανάπτυξη και η δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας.

3. Υπενθυμίζει τις αρνητικές επιπτώσεις του υψηλότερου πληθωρισμού στον προϋπολογισμό της ΕΕ, ιδίως λόγω του υψηλότερου ποσού πληρωμών του EURI, και των επακόλουθων ανεπαρκών ποσών που απομένουν στο Ενιαίο Μέσο Περιθωρίου για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων δαπανών, συμπεριλαμβανομένης τυχόν περαιτέρω αντίδρασης της ΕΕ στις εξελίξεις στον συνεχιζόμενο πόλεμο κατά της Ουκρανίας, καθώς και τυχόν νέων δράσεων για τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ στον ενεργειακό, ψηφιακό και βιομηχανικό τομέα· επιμένει ότι οι πληρωμές τόκων του EURI δεν θα πρέπει ποτέ να αποβαίνουν εις βάρος της επάρκειας της χρηματοδότησης για άλλα προγράμματα της ΕΕ· τονίζει ότι για να διασφαλιστεί στην Ευρώπη ένα μέλλον μηδενικών καθαρών εκπομπών, ευημερίας και ανταγωνιστικότητας, ο προϋπολογισμός της Ένωσης πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην έρευνα, την καινοτομία και τις βιομηχανικές επενδύσεις που συμβάλλουν στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και αυξάνουν την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα όλων των ευρωπαϊκών βιομηχανιών.

4. Πιστεύει ακράδαντα ότι τα υφιστάμενα προγράμματα της Ένωσης θα πρέπει να λάβουν αυξημένο προϋπολογισμό ώστε να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι που συμφωνήθηκαν το 2020, καθώς και οι νέοι στόχοι που προστέθηκαν στη συνέχεια, ιδίως στον τομέα της άμυνας και της βιομηχανικής πολιτικής, θα μπορέσουν να επιτευχθούν παρά τον υψηλό πληθωρισμό. Τονίζει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί τουλάχιστον ολόκληρη η διαθέσιμη χρηματοδότηση για τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων όλων των διαθέσιμων αποδεσμεύσεων δυνάμει του άρθρου 15 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

5. Επιμένει στην έγκαιρη έγκριση της αναθεώρησης του ΠΔΠ, προκειμένου να δοθεί επαρκής χρόνος για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τον προϋπολογισμό για το 2024, πράγμα που είναι κρίσιμης σημασίας δεδομένου ότι το NGEU δεν μπορεί πλέον να χρησιμοποιείται για την ενίσχυση κρίσιμων προγραμμάτων της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»), όπως συνέβη κατά την περίοδο 2021-2023· τονίζει ότι η ανακατανομή της χρηματοδότησης μεταξύ των υφιστάμενων χρηματοδοτικών προγραμμάτων δεν αποτελεί βιώσιμη μακροπρόθεσμη λύση και πιστεύει ότι μια φιλόδοξη αναθεώρηση του ΠΔΠ θα έστειλε θετικό μήνυμα στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ.

6. Χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για μια Πλατφόρμα Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) ως δημοσιονομικό σκέλος της βιομηχανικής πολιτικής της Ένωσης. Επισημαίνει ότι το ποσό που ζητεί η Επιτροπή αποτελεί μια θετική πρώτη προσέγγιση, αλλά δεν ανταποκρίνεται στην υπόσχεση για ένα Ταμείο Ευρωπαϊκής Κυριαρχίας· ενθαρρύνει την Επιτροπή να προτείνει έναν νέο και ειδικό μηχανισμό στο επόμενο ΠΔΠ. Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η χρηματοδότησή της εκτρέπεται κυρίως πόρους από τα υφιστάμενα κονδύλια, ενώ δεν παρέχει αξιόπιστη στήριξη για σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως η πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών ή η πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες. Υποστηρίζει ότι με αυτόν τον τρόπο υπονομεύεται σοβαρά η προστιθέμενη αξία της STEP, καθώς αφαιρούνται χρηματοδοτικοί πόροι θεμελιώδους σημασίας για το βιομηχανικό μέλλον και την ανοικτή στρατηγική αυτονομία της Ένωσης.

7. Τονίζει εκ νέου την ανάγκη να ενεργοποιηθεί επαρκής χρηματοδότηση για όλες τις νέες νομοθετικές προτάσεις που στηρίζουν την ενεργειακή, την περιβαλλοντική και την ψηφιακή μετάβαση· επιμένει ότι θα πρέπει να διατεθούν πρόσθετα κονδύλια του προϋπολογισμού ή να δημιουργηθούν εντελώς νέες γραμμές του προϋπολογισμού για πρωτοβουλίες όπως η ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα, το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, το πρόγραμμα ασφαλούς συνδεσιμότητας, η Τράπεζα Υδρογόνου και η STEP. Επιμένει ότι πρέπει να εξασφαλιστεί η συμβολή στη διάθεση επαρκούς χρηματοδότησης σε ολόκληρη την Ένωση.

8. Υπενθυμίζει τη σημασία του εξορθολογισμού και της προώθησης συνεργειών μεταξύ όλων των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ που στηρίζουν τους παράγοντες και τους φορείς καινοτομίας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας· τονίζει την ανάγκη παροχής σαφών και προσιτών πληροφοριών στους δυνητικούς αιτούντες· ζητεί να συμπληρωθούν οι πληροφορίες με ειδική διοικητική υποστήριξη, ιδίως για τις ΜΜΕ.

9. Εκφράζει τη λύπη του για τις εκτεταμένες περικοπές, ύψους 166 εκατ. EUR, στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» που πρότεινε το Συμβούλιο στη θέση του σχετικά με τον προϋπολογισμό 2024, ιδίως λόγω του γεγονότος ότι οι αναλήψεις υποχρεώσεων του NGEU θα διαρκέσουν μόνο έως το τέλος του 2023, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να αντισταθμίσουν αυτές τις περικοπές· τονίζει ότι όλα τα προγράμματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ITRE και είναι κρίσιμα για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και για την ανοικτή στρατηγική αυτονομία της ΕΕ, βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην προώθηση της καινοτομίας, η οποία είναι εφικτή μόνο μέσω βιώσιμης μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η συνεχής μετατόπιση και ο επαναπροσδιορισμός του σκοπού της χρηματοδότησης της έρευνας καθώς και ο αναπροσανατολισμός της σε νέα έργα και προτεραιότητες πολιτικής, ανεξάρτητα από τον επείγοντα χαρακτήρα τους, θέτουν σε κίνδυνο τους μακροπρόθεσμους στόχους της ΕΕ, μεταξύ άλλων σε σχέση με τους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια.

10. Υπενθυμίζει τις αρνητικές συνέπειες ενός τέτοιου διαρθρωτικού ελλείμματος κονδυλίων και φιλοδοξίας, όπως αποδεικνύεται από το γεγονός ότι πάνω από το 71 % των έργων που αξιολογήθηκαν ως «εξαιρετικά» στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» κατά τα δύο πρώτα έτη του προγράμματος δεν μπόρεσαν να χρηματοδοτηθούν· εκφράζει τη λύπη του για την συνακόλουθη σπατάλη ταλέντων· ζητεί αυξημένο προϋπολογισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ο οποίος θα επιτρέπει σε κάθε υποπρόγραμμα να χρηματοδοτεί τουλάχιστον το 50 % όλων των «εξαιρετικών» προτάσεων.

11. Υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη συγκεκριμένη περίπτωση της προγραμματισμένης ενίσχυσης του προϋπολογισμού επικοινωνιών της Επιτροπής με 240 εκατ. ευρώ για την περίοδο έως το τέλος του τρέχοντος ΠΔΠ. Εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μια πρωτοβουλία αυτού του είδους χρηματοδοτείται με μεταφορές κονδυλίων που αφαιρούνται από βασικά προγράμματα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

12. Τονίζει τη σημασία της μετάβασης προς ένα ενεργειακό σύστημα υψηλής ενεργειακής απόδοσης που θα βασίζεται πλήρως σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσω της ενίσχυσης της διασυνδεσιμότητας ώστε να ελαττωθεί η ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ, και να βελτιωθούν με αυτόν τον τρόπο η σταθερότητα και η οικονομική προσιτότητα των τιμών της ενέργειας· πρέπει επίσης να πραγματοποιηθούν σημαντικές επενδύσεις σε μέτρα εξοικονόμησης

ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης, στην ενίσχυση των εγχώριων ικανοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως στα κράτη μέλη που υστερούν, και στην απανθρακοποίηση των βιομηχανικών διεργασιών σύμφωνα με την τομεακή στρατηγική ολοκλήρωσης της ΕΕ.

13. Υπενθυμίζει ότι οι επενδύσεις στην κοινωνικοοικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία και υπό το φως των υψηλών ποσοστών πληθωρισμού παραμένουν ζωτικής σημασίας· υπογραμμίζει την ανάγκη στήριξης της μετάβασης των βιομηχανιών και των τομέων στους οποίους είναι δύσκολη η μείωση των ανθρακούχων εκπομπών, προκειμένου να επιτευχθεί μια ανταγωνιστική Ένωση με οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα· επαναλαμβάνει την ανάγκη για εκτεταμένες επενδύσεις στις υποδομές, στην ενίσχυση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, στη συνδεσιμότητα και στη διευκόλυνση της παροχής και αποθήκευσης υδρογόνου. Υποστηρίζει έναν ενισχυμένο προϋπολογισμό για τις σχετικές κοινές επιχειρήσεις, όπως το καθαρό υδρογόνο και οι βασικές ψηφιακές τεχνολογίες, ιδίως όσον αφορά τη στήριξη των τομέων και των ΜΜΕ που ζημιώθηκαν περισσότερο από την πανδημία και τον αντίκτυπο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, καθώς και για τις δραστηριότητες που συμβάλλουν στην κλιματική ουδετερότητα.

14. Εκφράζει ανησυχία για το γεγονός ότι, παρόλο που ο προϋπολογισμός του 2024 προβλέπει ειδική νέα χρηματοδότηση για την αμυντική βιομηχανία, οι ανάγκες προβλέπεται να καλυφθούν εν μέρει με τη χρήση 300 εκατομμυρίων ευρώ από τον μηχανισμό ευελιξίας, πράγμα που δημιουργεί αβεβαιότητα όσον αφορά τη βιώσιμη χρηματοδότηση της άμυνας στο μέλλον. Εκφράζει, επίσης, ανησυχία για το γεγονός ότι οι μελλοντικοί προϋπολογισμοί της ΕΕ (2025-2027) ενδέχεται να εφαρμοστούν χωρίς αναθεώρηση του ΠΔΠ και απόφαση για τους «ιδίους πόρους» της ΕΕ, πράγμα που καταδεικνύει την ανάγκη για επιτυχή έγκριση των νέων προτάσεων για τους ιδίους πόρους που υπέβαλε η Επιτροπή.

15. Ζητεί κατάλληλη χρηματοδότηση για την υλοποίηση των ακαδημιών της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές· υπενθυμίζει τη σημασία της ύπαρξης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που θα συμβάλλει στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση· επιμένει στην προώθηση της κατάρτισης, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανεκπαίδευσης.

16. Τονίζει τη σημασία της συμμετοχής των γυναικών στους τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών, καθώς και στους τομείς της καινοτομίας υπερπροηγμένης τεχνολογίας και των επιχειρηματικών κεφαλαίων· ζητεί την προώθηση της ισότητας των φύλων κατά την εφαρμογή και την παρακολούθηση όλων των προγραμμάτων.

17. Ζητεί επαρκή χρηματοδότηση και στελέχωση για όλους τους οργανισμούς και τα όργανα της Ένωσης στους τομείς πολιτικής της βιομηχανίας, της έρευνας και της ενέργειας· ζητεί πρόσθετους πόρους και προσωπικό για τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) καθώς και 10 πρόσθετες ισοδύναμες θέσεις πλήρους απασχόλησης και αντίστοιχες συμπληρωματικές πιστώσεις για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA)· εκφράζει τη λύπη του για τις περικοπές που πρότεινε το Συμβούλιο στους προϋπολογισμούς του ACER και του Οργανισμού της ΕΕ για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA) ακριβώς τη στιγμή που αναλαμβάνουν νέα καθήκοντα που σχετίζονται με την πρόσφατα εγκριθείσα νομοθεσία.

Με εκτίμηση,

Cristian-Silviu Buşoi

Πρόεδρος

Christian Ehler

Εισηγητής